

Overweging door Fride Bonda

OSG Kortenhoef, 28 februari 2016

Overvloed van liefde, 1 Corinthiers 13, 1-13; Johannes 15: 9-15

Er is een film over vier zussen. De oudste is ziek en gaat sterven, en een van de zussen, Pauline, is verstandelijk gehandicapt. De oudste zus heeft altijd veel van Pauline gehouden en zij vraagt aan haar andere zussen of zij voor Pauline willen zorgen als zij er niet meer is. Ze is een blok aan het been van beide zussen. Met haar eenvoudige pleziertjes en haar onbekommerde waarneming van het leven past zij niet in hun leven. Het is Paulette, die uiteindelijk de verantwoordelijkheid neemt, maar vooral door haar zus in een verzorgingshuis te krijgen, zodat ze zelf van haar oude dag in een appartementje aan zee kan genieten. Als het uiteindelijk is zoals ze het zich had voorgesteld, Pauline in het verzorgingshuis, waar ze het best naar haar zin heeft en Paulette in haar flatje, zie je Paulette glazig over de zee kijken. Ze vindt geen vreugde in de zee, ze mist haar zus, de dagen zijn leeg, zo zonder de dagelijkse dingetjes van haar verstandelijk beperkte zus. Ze beseft dat ze meer van haar hield dan ze ooit had gedacht.

Dat komt vaker voor.

Kahlil Gibran, de Libanese wijze dichter schrijft:

En het is altijd zo geweest dat de liefde haar eigen diepte niet kent dan op het uur van scheiding.

Het is altijd zo geweest. Het is de ervaring van vele mensen, die een scheiding hebben meegemaakt door de dood of door verhuizing naar een verpleeghuis of naar een andere woonplaats. Het is de ervaring van velen dat zij bij een afscheid de diepte van liefde ervaren die er blijkbaar is.

In het gewone leven met elkaar staan zoveel dingen in de weg om die liefde toe te laten; kleine ergernissen over opruimen van het huis of het snijden van de kaas, verwachtingen naar elkaar die niet uitkomen, gebeurtenissen uit het verleden die iemand als kwetsend heeft ervaren. Of ziekte die de persoonlijkheid van je geliefde verandert. Kleine en grote obstakels die het onbevangen ervaren van liefde in de weg staan. Het is altijd zo geweest. En op het uur van scheiding vallen alle ergernissen weg.

Zoveel goeds te noemen, zoveel liefde voor degene die het leven met je deelde. Ik wist niet dat ik zoveel van hem gehouden heb, hoor ik mensen wel eens zeggen.

Sommige mensen ervaren het als verwarrend, dat er na iemands dood zoveel liefde wakker wordt, dat je nu pas voelt hoe groot de liefde is, terwijl je het niet meer kunt zeggen of niet meer kunt laten merken. Anderen kijken met verwondering naar die ervaring. Als dagelijkse ergernissen, als verwachtingen wegvallen, als de buitenkant van iemands doen en laten wegvalt, dat je dan pas merkt dat er iets is dat veel groter is, leven en dood omvattend, een stroom van liefde, een warme gloed die je innerlijk leven voedt.

Mensen met een bijna dood ervaring, hoe je ook naar die grenssituaties kijkt, met scepsis of met belangstelling, vertellen daarover: *Ik kreeg een gevoel van vrede dat ik op aarde nooit gekend had... een alles overweldigend gevoel van liefde kwam over me, niet het aardse gevoel dat ik ook goed kende, maar iets dat ik niet beschrijven kan...*

Liefde zonder de last van het dagelijks leven, zonder de last van je lichaam. Ergens in het bestaan van leven en dood moet een groot reservoir van liefde zijn, zoveel liefde als het water de bodem van de zee bedekt. Ik ga steeds meer begrijpen dat het reservoir van liefde is waar mystici over spreken.

Dat liefde niet een cliché is waar dominees en dichters over spreken, of waar liedjes van zangers en zangeressen over gaan, maar een grootse oer-ervaring die je leven bepaalt. En als je maar een druppeltje hebt geproefd van die oceaan van liefde, blijf je op zoek gaan naar openingen om vanuit de overvloedige liefde te willen leven.

Jezus spreekt over die overvloeierende liefde als hij afscheid neemt van zijn vrienden.

Blijf in liefde met elkaar verbonden, dan blijf je met mij verbonden. hebt elkaar lief, dit zeg ik om jullie deelgenoot te maken van mijn vreugde. Een mens als Jezus heeft ervaren wat onvoorwaardelijke liefde is; hij noemt het: de liefde die de vader mij heeft toegedragen, liefde van God, die in hem leeft. Het is bij hem een innerlijk weten, voor hem zijn de dagelijkse ergernissen niet bepalend, maar betekenisloos. Het gaat om de wegen naar die overvloeierende goedheid te openen, te vinden, open te houden naar ieder mens. Dat is een oefening van leven.

Liefde als verbindende schakel door alles heen, schakel tussen God en mensen, door leven en dood heen, door alle eeuwen heen, verbindende schakel tussen mensen van goede wil, die in hun leven wegen zoeken om liefde te laten groeien in het leven van mensen met elkaar. En soms valt er zo'n druppel in je leven en blijf je zoeken naar nog zo'n druppel, en nog één en nog één. Om niet alleen liefde te hebben voor de mensen die je wel liggen, maar dat je ook toegang zoekt naar het hart van mensen die je vreemd zijn. In hun voorkomen of in hun gedrag, ja zelfs hen die je op grond van hun doen en laten verwerpelijk vindt. Er is in de boeddhistische traditie een heilige, een bodhissatva, iemand die zijn/haar eigen geluk onlosmakelijk verbindt met het geluk van iedereen. Een van de bodhissatva's is Kuan Yin, een vrouwelijk verbeelding met duizend, of wel 18.000 armen van ontferming. En in iedere hand een oog, omdat alle leed in de wereld gezien en gehoord wordt. Haar mededogen is onbegrensd; zo daalt zij af in het diepste duister om ook daar iedereen te redden, die kwaad heeft gedaan in zijn/haar leven. zonder uitzondering wil zij haar liefde geven en boosdoeners bevrijden uit de zwartheid. Haar houding is: er is geen kwaad, ieder mens is liefde en verlangt naar liefde.

Alleen sommige mensen kennen zo weinig liefde, door keuzes die gemaakt zijn of hoe het verdrietige schrale leven van een mens kan zijn. Zonder uitzondering wil Kuan Yin haar liefde geven.

Als je die beelden laat werken in je geest, en je bij jezelf nagaat hoe je hart gesloten kan zijn voor mensen om je heen, en als je probeert om die geslotenheid op een kier te krijgen, hoe knarsend dat kan zijn, dat er iets van liefde kan gaan naar die ander die je gekwetst heeft, hoe groot zal een hart zijn dat onvoorwaardelijke liefde heeft voor alle mensen op deze aardbol, zonder uitzondering.

Hoe verdraagzaam kun je zijn. Hoeveel liefde kun je toelaten, kun je geven.

We horen het Paulus zingen: liefde is geduldig, ruimte geven, niet kleinzielig, niet hebzuchtig...liefde wordt niet verbitterd, vindt niets onvergeeflijk, alles verdraagt zij, vol hoop ...

Je zou willen dat dat je meer vanuit die onvoorwaardelijke gloed van liefde kon leven ...

Maar we zijn uit aarde gemaakt, we zijn van de aarde, en we houden van het aardse en we hebben op aardse wijze lief. We kunnen liefhebben op een voor ons haalbare manier. We kunnen proberen de ergernissen te relativeren, onze hoekigheden onder ogen te zien en soms maar te laten en opnieuw elkaar te ontmoeten.

Zo is het leven zoals wij dat kennen.

Soms raak je aan die gloed van eindeloze liefde, wordt je aangeraakt door die oergloed. aangewakkerd om liefde te laten stromen. Die momenten koesteren en laten inspireren.

Ik wil eindigen met een kwatrijn van de soefi, dichter Roemi uit begin dertiende eeuw schrijft:

Een ogenblik van vreugde in liefde doorgebracht

is het kostbaarste moment van je leven.

Verspil het vooral niet,

er zijn maar weinig momenten zoals dit.

Moge het zo zijn dat liefde ons blijft inspireren.

Andere teksten uit deze viering:

Gedicht Gerrit Achterberg *Woord*

Ik kan alleen woorden ontmoeten, u niet meer.

Maar daarmee houdt het groeten aan, zozeer,

dat ik wel moet geloven, dat gij luistert;

zoals ik omgekeerd uw stilte in mij hoor.

Spreek van Rumi:

Wees als een rivier in gulheid en het helpen van anderen

Wees als een zon in mededogen en zachtheid

Wees als een nacht in het bedekken van fouten van anderen.

Zwijg als een dode als er woede en haat is

Wees als geploegde aarde in nederigheid en bescheidenheid

Wees als een oceaan in liefdevolle verdraagzaamheid

Wees jezelf in wie je werkelijk bent, (een bron van liefde)

(de woorden tussen haakjes, heb ik eraan toegevoegd, voor de verbinding met de overweging)